

Matjaž Vesel

Aristotelova *Druga analitika* in Galileo Galilei: »nujni dokazi«, »dokazovalni regres« in Luna kot druga Zemlja

Ključne besede: Galilei, *Tractatio de demonstratione*, nujni dokazi, dokazovalni regres, neenakomerna površina Lune

Avtor analizira vpliv Aristotelove *Druge analitike* na Galilejevo argumentacijo v podporo astronomskim in kozmološkim sklepom, izpeljanih iz teleskopskih opazovanj, v *Zvezdnem glasniku*. Po povzetku tretje razprave Galilejevega *Tractatio de demonstratione* o vprašanih, izvirajočih iz *Druge analitike*, se avtor osredotoči na dve stvari: (1) Kaj natančno pomenijo Galilejevi »nujni dokazi« ali »dokazovalni in nujni razlogi« za teleskopska odkritja? (2) Ali lahko t. i. dokazovalni regres osvetli njegovo argumentacijo? Avtor na primeru Galilejeve argumentacije za obstoj gora in dolina na Luni pokaže, da je vpliv Firenčanovih mladostnih beležk ni mogoče razbrati v njegovi rabi metode dokazovalnega regresa, temveč v njegovem pojmovanju »nujnega dokaza«. Dokaz poveže subjekte (predmete) in predikate (lastnosti). Naravno, tj. nujno, lastnost subjekta ugotovimo na podlagi indukcije in čutnega izkustva s pomočjo »svetlobe uma«. Um ugotovi nujnost povezave določenega subjekta (stvari) in njegovega predikata (njenih lastnosti). V Galilejevih logičnih beležkah pa ni zaslediti bistvenega elementa njegovega pojmovanja dokaza: »nujnosti geometrijskega dokaza«.

Matjaž Vesel

Aristotle's *Posterior Analytics* and Galileo Galilei: "Necessary Demonstrations", "Demonstrative Regress and the Moon like Another Earth"

Key words: Galilei, *Tractatio de demonstratione*, necessary demonstrations, demonstrative regress, inequality of the Moons' surface

156

The author analyses the impact of Aristotle's *Posterior Analytics* on Galileo's argumentation in the *Starry Messenger* in favor of his astronomical and cosmological conclusions, based on the telescopic observations. After the summary of the third disputation of Galileo's *Tractatio de demonstratione* on the questions arising from the *Posterior Analytics*, the author focuses on two issues: (1) What exactly is the meaning of Galileo's "necessary demonstrations" or "demonstrative and necessary reasons"? (2) Can the "demonstrative regress" illuminate his argumentation? According to the author the example of the existence of mountains and valleys on the Moon shows that the influence of Florentine's youthful notes is not detectable in his use of the method of "demonstrative regress" but in his conception of "necessary demonstration". Demonstration connects subjects (things) and predicates (properties). Natural, i.e. necessary predicate

(property) of the subject can be grasped on the basis of the induction and experience, with the help of the “light of the intellect”. The intellect establishes the necessary connection of the subject (thing) and its predicate (property). Galileo’s *Tractatio* does not, however, reveal anything about the essential element of his demonstrations: “the necessity of geometrical demonstration”.

Peter Klepec

Perverzija krize

Ključne besede: kriza, neoliberalizem, Mirowski, psihoanaliza, perverzija, Lacan, Freud

Tekst izhaja iz vprašanja, kako lahko razumemo perverziji krize. Pri tem izpostavlja dvoumnost krize, ki se zdi končana, vseeno pa pušča trajne posledice, in jo naveže na dvoumnost perverzije. Pojem perverzije, ki je skozi zgodovino nihal med dvema skrajnostma, je pri Lacanu dojet kot struktura, kjer gre za to, da naredimo, da Drugi obstaja. Podoben obrazec je na delu v neoliberalizmu, ki je skozi krizo preživel in ki izpostavlja trg kot nekoga, ki na koncu vselej najde rešitve. Obrazec fetišistične utajitve, ki je na delu v neoliberalizmu, pa prav skozi krizo prejme še en obrat, da bi bil zares operativen – priključiti mu je treba še tisto, kar Freud imenuje »fausse reconnaissance«, ki tuje in neznano zveja na že znano. Ta obrat pojasnjuje zakaj lahko govorimo o perverziji krize.

Peter Klepec

Perversion of the crisis

Key words: crisis, neoliberalism, Mirowski, psychoanalysis, perversion, Lacan, Freud

The starting point of the text is the question how a perversion of crisis 2008 can be understood. It first points out the ambiguity of the very term crisis itself and links it to ambiguity of perversion throughout history. In Lacan perversion is strictly conceived as a structure in which the Other is made to exist. Similar logic can be found in neoliberalism in the figure of the market as always finding solutions. The fetishistic disavowal at work in neoliberalism gets another turn in the crisis, but for it to really work it must be supplemented by what Freud calls ‘fausse reconnaissance’, which something foreign and unknown cuts down to well known. With this final turn one can speak about perversion of the crisis.